

Житомирський медичний інститут

Житомирської обласної ради

Кафедра «Сестринська справа»

Силабус

освітньої компоненти

«Основи спортивної медицини»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 227 «Фізична терапія, ерготерапія»

Освітньо-професійна програма: «Фізична терапія, ерготерапія»

Вид освітньої компоненти: вибіркова

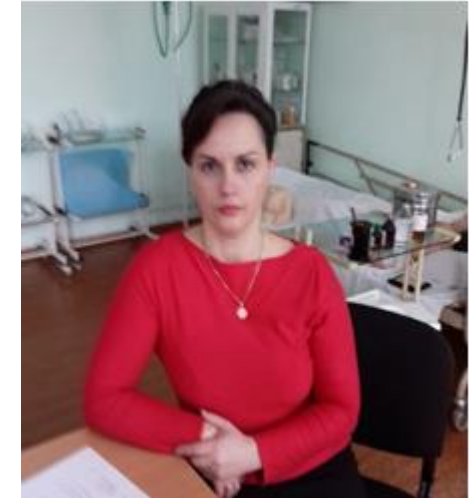
Мова викладання: державна

Форма навчання: денна

Затверджено на засіданні кафедри
«Сестринська справа»
Протокол №1 від «26» серпня 2022 р.
Завідувач кафедри д.мед.н.,
професор Заболотнов В.О.

2022

Загальна інформація про викладача

Назва освітньої компоненти	Основи спортивної медицини
Викладач	Купріяненко Анжела Василівна
Профайл викладача	https://www.zhim.org.ua/kaf_ss.php
Контактний телефон	067 952 56 09
E-mail:	xangellxx8@gmail.com
Сторінка дисципліни	в системі інтранет
Консультації	<i>Консультації: Понеділок та Четвер з 14.10 до 14.40 Онлайн комунікація з використанням відео- або аудіотехнологій (ZOOM, Viber, електронна пошта) в робочі дні з 9.30 до 17.30</i>

«Основи спортивної медицини»

1. Назва освітньої компоненти

2. Обсяг освітньої компоненти

Вид заняття	Кількість годин
Лекції	20
Семінарські заняття / практичні / лабораторні	34
Самостійна робота	66

3. Ознаки освітньої компоненти

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Нормативна\вибіркова
2022	2	3	227 «Фізична терапія, ерготерапія»	4 / 120	2	ПМК	вибіркова

4. Передумови вивчення освітньої компоненти

- ґрунтується на попередньо вивчених освітніх компонентах: «Анатомія людини», «Види оздоровчої-рухової активності», «Медична біологія», «Правові аспекти дій фізіотерапевтів, ерготерапевта», «Профілактична медицина, гігієна та екологія», Теорія і методика фізичного виховання»;
- інтегрується з такими освітніми компонентами: «Основи догляду за хворими та інвалідами», «Основи терапії», «Основи хірургії», «Основи педіатрії», «Біомеханіка», «Лікувальна фізкультура», «Фізична реабілітація при захворюваннях і травмах опорно-рухового апарату», «Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної системи», «Фізична реабілітація при захворюваннях і травмах нервової системи».

5. Мета й завдання освітньої компоненти

Метою вивчення освітньої компоненти є набуття системних знань з курсу «**Основи спортивної медицини**» та підготовка конкурентно-спроможного, висококваліфікованого, компетентного фахівця, здатного вирішувати практичні проблеми у галузі охорони здоров'я з надання невідкладної допомоги.

Основними завданнями вивчення освітньої компоненти є:

- розробка оптимального змісту дисципліни;
- забезпечення досягнення майбутніми фахівцями якісно нового рівня у засвоєнні знань з , розуміння ними оптимальних шляхів

поліпшення навчання і професійної орієнтації ЗВО, подальшого підвищення рівня їх морального, фізичного й естетичного виховання;

– відбір і систематизація форм, методів і прийомів навчання майбутнього фахівця з метою озброєння ЗВО навичками й уміннями організації освітнього процесу в закладах вищої освіти;

– формування професійно-педагогічної спрямованості майбутніх фахівців.

6. Компетентності

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти та Освітньої професійної програми підготовки бакалавра дана ОК забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей.

Загальні:

- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність працювати в команді.
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- Здатність планувати та управляти часом.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність діяти соціально-відповідально та свідомо.
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові):

- Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.
- Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.
- Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.
- Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

- Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.
- Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.
- Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.
- Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.
- Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
- Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.
- Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.
- Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.
- Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.
- Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

7. Результати навчання згідно профілю програми, після вивчення ОК:

- володіти основами знань з циклів загальної та професійної підготовки з метою розв'язування задач різного ступеня складності в процесі надання пацієнтам реабілітаційної допомоги в межах кваліфікації;
- знаходити рішення при виконанні фахових задач, мати достатню компетентність щодо методів лікування та профілактики певних захворювань в межах кваліфікації;
- застосовувати знання та навички із циклів загальної та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань;
- аналізувати результати виконаної роботи, усвідомлювати персональну відповідальність за кінцевий результат;
- аргументувати висновки на кожному етапі професійної діяльності;
- оцінювати якість виконаної роботи, корегувати професійні дії з метою усунення негативних наслідків;
- знаходити рішення типових спеціалізованих задач в професійній діяльності;
- давати відповіді на проблемні питання, пов'язані з фаховою діяльністю, логічно прослідковуючи взаємозв'язки;
- проявляти інтерес до людей як до об'єктів своєї професійної діяльності. Турбуватися про здоров'я пацієнтів на етико-деонтологічних засадах;
- погоджувати з колегами плани професійної діяльності, виявляти проблеми та знаходити шляхи їх конструктивного рішення;
- демонструвати повагу до етичних принципів, проявляти позитивну професійну, соціальну та емоційну поведінку в фаховій діяльності;
- ідентифікувати, імітувати, копіювати навички в реабілітаційній практиці в межах кваліфікації;

- дотримуватися стандартів професійної діяльності. Виконувати маніпуляції відповідно до алгоритмів та протоколів надання реабілітаційної допомоги в межах кваліфікації;
- відпрацьовувати до автоматизму техніку певних реабілітаційних заходів в межах кваліфікації;
- вдосконалювати послідовність професійних дій за допомогою поєднання двох або більше навичок;
- демонструвати автоматизм виконання навичок, точно та скоординовано виконувати реабілітаційні заходи (в межах кваліфікації);
- дотримуватися правил техніки безпеки, охорони праці в галузі, протиепідемічного режиму, професійної безпеки у реабілітаційних відділеннях.

Під час вивчення освітньої компоненти у здобувачів вищої освіти формуються соціальні навички (**soft-skills**):

- здатність до усного спілкування, вміння переконувати і аргументувати;
- вміння чітко і ясно висловлювати свої думки, самопрезентація;
- самоосвіта, бажання змінюватися і удосконалювати свої вміння і навички;
- вміння працювати в групі, лідерські та моральні якості,
- приймати рішення відповідно до створеної ситуації, аналізувати певні явища;
- проявляти творчий підхід для розв'язку експериментальних проблем, креативне мислення;
- вміння подати інформацію іншим тощо.

8. Методична картка освітньої компоненти Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Спортивна медицина, її задачі. Сучасні уявлення про спортивну медицину. Поняття про лікарський контроль. Сучасні методи обстеження спортсменів.	2
2	Методи визначення показників фізичного розвитку спортсменів. Методи оцінки фізичного розвитку.	2
3	Дослідження і оцінка функціонального стану серцево-судинної і дихальної системи за допомогою функціональних проб.	2
4	Основи особистої і загальної гігієни. Гігієнічні вимоги до занять окремими видами спорту.	2
5	Фізіологічні основи втоми й відновлення організму спортсмена та раціональне планування тренувального процесу.	2
6	Фармакологічні та фізичні засоби відновлення в спорті.	2
7	Фактори які погіршують працездатність спортсмена.	2

8	Поняття хвороба, етіологія, патогенез, типові патологічні процеси.	2
9	Найпоширеніші патологічні стани та захворювання у спортсменів.	2
10	Травми й захворювання в спорті, причини та профілактика.	2
	Разом:	20

Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Спортивна медицина, її задачі. Лікарський контроль, характеристика його видів.	4
2	Дослідження та оцінка фізичного розвитку людини.	4
3	Дослідження і оцінка функціонального стану серцево-судинної системи за допомогою функціональних проб.	4
4	Дослідження і оцінка функціонального стану дихальної системи за допомогою функціональних проб.	4
5	Дослідження і оцінка функціонального стану нервової системи	4
6	Дослідження і оцінка функціонального стану нервово-м'язової системи	4
7	Найпоширеніші патологічні стани та захворювання у спортсменів.	4
8	Травми й захворювання в спорті, причини та профілактика.	2
9	Підсумковий модульний контроль	4
	Разом:	34

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Історія розвитку спортивної медицини	4

2.	Дослідження та оцінка фізичного розвитку	6
3.	Визначення і оцінка фізичної працездатності та толерантності організму до фізичних навантажень	6
4.	Дозування фізичних навантажень	6
5.	Спортивне серце	4
6.	Гостре фізичне перенапруження у спортсменів	6
7.	Хронічне фізичне перенапруження у спортсменів	6
8.	Самоконтроль та фізична працездатність.	4
9.	Антидопінговий контроль у фізичному вихованні і спорті	6
10.	Медична допомога при спортивних травмах	6
11.	Оптимізація тренувального процесу спортсмена	6
12.	Спортивне харчування	6
Разом:		66

9. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувача вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль. Форма контролю: ПМК.

Контроль знань і умінь ЗВО (поточний і підсумковий) з ОК «Основи спортивної медицини» здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації освітнього процесу. Рейтинг ЗВО із засвоєння ОК визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з ОК, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (ПМК) – 40 балів.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і здобувачів на першому занятті. Рівень знань оцінюється: **«відмінно»** – ЗВО дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та виконання вправ є правильними, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформлює завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість у виконанні групових завдань; **«добре»** – ЗВО володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність у виконанні групових завдань; **«задовільно»** – ЗВО дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При

цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність, участь у виконанні групових завдань; **«незадовільно з можливістю повторного складання»** – ЗВО дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний конспект лекцій, індиферентно або негативно проявляє себе у виконанні групових завдань.

Підсумкова (загальна) оцінка курсу ОК є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєності теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення ОК, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (ПМК) – 40 балів.

Розподіл балів, що отримують добувачі вищої освіти при вивченні освітньої компоненти «Основи спортивної медицини»
Модуль 1

Поточне тестування та самостійна робота								ІДРС	ПМК	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	4	40	100
7	7	7	7	7	7	7	7			
60										

Примітка: T1, T2...T6 – тема практичних занять згідно програми, ПМК – підсумковий модульний контроль

Оцінювання здобувача вищої освіти відбувається згідно «Положення про організацію освітнього процесу»

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг здобувача бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01-34

10. Політика освітньої компоненти

Політика щодо академічної доброчесності.

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності (сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання) та визначається системою вимог, які викладач ставить до здобувача у вивченні освітньої компоненти (недопущення академічного плагіату, списування, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, заборона використання додаткових джерел інформації, інтернет ресурсів без вказівки на джерело, використане під час виконання завдання тощо). З метою запобігання, виявлення та протидії академічного плагіату в наукових та навчальних працях викладачів, науково-педагогічних працівників інституту та здобувачів в закладі розроблено «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях працівників та здобувачів Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради». За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); позбавлення академічної стипендії.

Політика щодо відвідування.

Політика щодо відвідування усіх форм занять регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Житомирському медичному інституті ЖОР». Здобувач зобов'язаний виконувати правила внутрішнього розпорядку інституту та відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом, дотримуватися етичних норм поведінки. Присутність на занятті є обов'язковим компонентом оцінювання.

Політика щодо перескладання.

Порядок відпрацювання пропущених занять з поважних та без поважних причин ЗВО інституту регламентується «Положенням про порядок відпрацювання здобувача освіти Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять».

Політика щодо дедлайнів.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися термінів, передбачених вивченням освітньої компоненти визначених для виконання усіх видів робіт.

Політика щодо апеляції.

У випадку конфліктної ситуації під час проведення контрольних заходів або за їх результатами, здобувач освіти має право подати апеляцію згідно з «Положенням про апеляцію результатів контрольних заходів знань здобувачами вищої освіти ЖМІ ЖОР» http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_apel_rezult.pdf. Заява подається особисто в день оголошення результатів контрольного заходу

начальнику навчально-методичного відділу інституту, реєструється в загальному відділі і передається проректору з навчальної роботи та розглядається на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання. Здобувач має право бути присутнім на засіданні апеляційної комісії. При письмовому контрольному заході члени апеляційної комісії, керуючись критеріями оцінювання, з даної ОК детально вивчають та аналізують письмові матеріали контрольного заходу. Повторне чи додаткове опитування здобувача апеляційною комісією заборонено. Результати апеляції оголошуються здобувачу відразу після закінчення розгляду його роботи, про що здобувач особисто робить відповідний запис у протоколі засідання апеляційної комісії.

Політика щодо конфліктних ситуацій.

У ЗВО визначено чіткі механізми та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з корупцією, дискримінацією, сексуальними домаганнями та ін. Упроваджено ефективну систему запобігання та виявлення корупції, вживаються заходи, спрямовані на підвищення доброчесності працівників і здобувачів освіти інституту, дотримання правил етичної поведінки, створення додаткових запобіжників вчиненню корупційних дій і пов'язаних із корупцією правопорушень. Рішенням Вченої ради затверджено: Антикорупційну програму <http://www.zhim.org.ua/images/info/antikorruption.pdf>, «Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків», http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_komisiya_korupcii.pdf, План заходів з виконання антикорупційної програми відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» http://www.zhim.org.ua/images/info/plan_zahodiv_korupciya.pdf, яким передбачено проведення інститутом антикорупційних заходів під час здійснення своїх статутних завдань.

Для вирішення питань, пов'язаних із запобіганням будь-яких форм дискримінації, зокрема і за ознаками статі, в інституті діє «Телефон Довіри», (0412-46-19-62) звернувшись по якому, здобувачі освіти мають можливість отримати анонімну, екстрену, безкоштовну, кваліфіковану допомогу. Створена «Скринька довіри», до якої анонімно можуть звертатись здобувачі ЗВО, залишати там свої скарги чи пропозиції. Також у закладі розроблено План заходів щодо попередження мобінгових/булінгових тенденцій у Житомирському медичному інституті ЖОР https://www.zhim.org.ua/images/info/polozh_buling.pdf, «Положення про політику запобігання,

попередження та боротьби з сексуальними домаганнями і дискримінацією» http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_seks_domag.pdf , працює практичний психолог.

II. Рекомендована література

Базова:

1. Вакуленко Л.О. Основи медичної і соціальної реабілітації в медсестринстві / За заг. Ред.. Л.О.Вакуленко.- Тернопіль: Укрмедкнига, 2018.- 443с.
2. Самойленко В.Б., Яковенко Н.П. Медична і соціальна реабілітація / В.Б. Самойленко, Н.П. Яковенко – К.: Медицина, 2018.- 464с.
3. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина: Підручник для студентів і лікарів / За заг. ред. В.М.Сокрута. — Львів, 2021. — 480

Допоміжна:

1. Вовканич А.С. Вступ до фізичної реабілітації: навч.посібник/А.С. Вовканич.-Львів ЛДУФК,2013.- 184с.
2. Круцевич Т.Ю. Теорія і методика фізичного виховання Том 1, К.: Олімпійська література,2012.-329с.
3. Мурза В.П. Спортивна медицина: навч. посібник для студ. вищих навч. закладів / В.П.Мурза, О.А.Архипов, М.Ф.Хорошуха; Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини "Україна". – К.: Університет "Україна", 2007. - 249 с.
4. Мухін В.М. Фізична реабілітація. К.:Олімпійська література,-2005.-471с.
5. Порада А.М., Порада О.В. Медико-соціальна реабілітація і медичний контроль / А.М. Порада, О.В. Порада- К.: Медицина,2011.- 295с.
6. Романчук О.П. Лікарсько-педагогічний контроль в оздоровчій фізичній культурі: навч.-метод.пос./ О.П.Романчук. – Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2010. – 206 с.

Викладач

(підпис)